

“ฝาย-แฝก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๔ น้ำ สำหรับคนจังหวัดชายแดนภาคใต้”

“ทำอย่างไรที่เราจะมีน้ำใช้อย่างยาวนาน ท่ามกลางความแห้งแล้งในปัจจุบัน”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงห่วงใยในเรื่องการบริหารจัดการน้ำเพื่อกักเก็บน้ำ กั้นภัยแล้ง และการเก็บน้ำเพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วม โดย ทรงแนะนำการแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๔ ส่วน คือส่วนแรก คือ ส่วนยอดเขาลงมาสู่กลางเขาจะเป็นพื้นที่อนุรักษ์ คือ อนุรักษ์น้ำ และเพิ่มความชุ่มชื้นให้กับดิน โดยการสร้างฝายต้นน้ำลำธาร ส่วนที่สอง คือ กลางเขาลงมาถึงเชิงเขา จะเป็นเขตป่าเศรษฐกิจ เพื่อปลูกต้นไม้เศรษฐกิจหรือพืชพันธุ์ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ ส่วนที่สามคือ พื้นที่นาไร่ ทรงให้สร้างเขื่อนเพื่อรองรับน้ำฝนที่ตกใหม่ และน้ำที่ไหลมาจากยอดเขา เพื่อเป็นน้ำสำรองสำหรับการปลูกข้าว หรือพืชพันธุ์ต่าง ๆ การสร้างเขื่อนเก็บน้ำยังเป็นการใช้ทรัพยากรน้ำอย่างคุ้มค่า เพราะเป็นการไม่ปล่อยน้ำดีไหลลงคลอง หรือทะเลโดยเปล่าประโยชน์ และส่วนสุดท้าย จะเห็นได้ว่าทรัพยากรน้ำถูกเราใช้กันอย่างมากมายมหาศาล ไม่ว่าจะเป็นเพื่อการเกษตร หรือเพื่อใช้บริโภคซึ่งสิ่งก็ตามมาจากการใช้ คือ น้ำที่ไม่สามารถใช้การใด ๆ ได้อีก หรือน้ำเสียนั่นเอง

เพื่อเป็นการสนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่ทรงมีพระราชดำริมานาน และด้วยความห่วงใยของ พล.ท.พิเชษฐ วิสัยจร มทภ.๔/ผอ.รมน.ภาค ๔ ที่มีต่อประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงมีแนวคิดที่จะเก็บกักน้ำไว้สำหรับให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีน้ำใช้สำหรับอุปโภคและบริโภคในช่วงหน้าแล้ง โดยการสร้างฝายขวาง หรือกั้นทางน้ำ ด้วยวัสดุราคาถูกลงและหาง่ายในท้องถิ่น เพื่อชะลอการไหลและลดความรุนแรงของกระแสน้ำในลำธาร ไม่ให้ไหลหลากอย่างรวดเร็ว และทำให้น้ำซึมลงสู่ดินได้มากขึ้น เพิ่มความชุ่มชื้นของดินในหน้าแล้ง ส่งผลให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพของระบบนิเวศ เพื่อกักเก็บน้ำไว้เป็นแหล่งน้ำ สำหรับใช้ในการอุปโภค ตลอดจนเพื่อการเกษตรกรรม

บุญแจดอกสำคัญที่ไขไปสู่ความสำเร็จ นั่นคือ อาจารย์เพทาย ประทุมทอง ผู้อำนวยการรณรงค์การสร้างฝาย – แฝก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในฐานะที่ปรึกษาส่วนงานมวลชนและกิจการพิเศษ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรที่แม่ทัพภาคที่ ๔ ได้เชิญมาให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ทหารในพื้นที่ ก่อนจะนำไปขยายสู่พี่น้อง

ประชาชนในพื้นที่ โดยจากการสำรวจพื้นที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อาจารย์เพทายฯ ยืนยันว่า ปัญหาสำคัญของภาคใต้ ไม่ใช่การขาดแคลนน้ำ แต่ทำอย่างไรที่จะนำน้ำมาใช้ประโยชน์ได้อย่าง

เต็มที่ สำหรับประโยชน์ในการสร้างฝายฯ ไม่เพียงแต่จะแก้ปัญหาภัยแล้งเท่านั้น แต่เมื่อเกิดฝนตกหนัก ก็สามารถชะลอความแรงของน้ำ เพื่อป้องกันอุทกภัยได้ โดยพื้นที่นำร่องของโครงการฯ ฝายแรกเพื่อเป็นโครงการนำร่องที่บ้านบาโงยฮีรา ตำบลสะเอ๊ะ อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา มีหน่วยเฉพาะกิจยะลา โดยฐานปฏิบัติการทหารเสือลานนาไทยเป็นหน่วยรับผิดชอบ ร่วมด้วยนาย มะกรี ยูโซ๊ะ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสะเอ๊ะ นักศึกษาในโครงการบัณฑิตอาสาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา โดยเฉพาะพี่น้องประชาชนในพื้นที่ทั้งเด็ก เยาวชนและคนเฒ่า คนแก่ ในพื้นที่ ตำบลสะเอ๊ะ และพื้นที่ใกล้เคียง ต่างร่วมใจคนละไม้ละมือ ทั้งไม้ไผ่ อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องมือ สारพัด เพื่อที่จะเนรมิตฝายให้เป็นของชุมชน ด้วยเวลาเพียงไม่กี่วัน ความสำเร็จก็อยู่แค่เอื้อม

ซึ่งพลโท พิเชษฐ วิสัยจร มทภ.๔/ผอ.รมน.ภาค ๔ พร้อมด้วย นายพระนาย สุวรรณรัฐ ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้มีโอกาสเดินทางไปตรวจเยี่ยมการจัดทำฝายฯ ด้วยความรู้สึกภาคภูมิใจและดีใจที่ได้เห็นความร่วมมือ

ระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่ด้วยดี และถือว่าเป็นการสนองตามพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่ทรงห่วงใยต่อทุกข์สุขของพสกนิกร นับเป็นผลสำเร็จเกินคาดหมาย ต่อไปเมื่อมีการแก้ปัญหาเรื่องน้ำแล้ว จะต้องมีการพัฒนาดิน เพื่อให้เกิดอุดมสมบูรณ์แก่พืชผลทางการเกษตร

ทางด้าน นายพระนาย สุวรรณรัฐ ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ กล่าวว่า พื้นที่แห่งนี้มีความอุดมสมบูรณ์ดี แม้ว่าช่วงหน้าแล้งจะมีปัญหาบ้าง แต่นับจากนี้ไปปัญหาเรื่องความแห้งแล้งจะบรรเทาลง ด้วยฝาย-แกกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้งนี้ด้วยความร่วมมือจากทุกฝ่าย จึงถือเป็นนิมิตหมายที่ดี พร้อมกับขอให้องค์การบริหารส่วนตำบลทุกพื้นที่ ให้การสนับสนุนการดำเนินการจัดสร้างฝายฯ ร่วมกับประชาชน เพื่อให้โครงการดังกล่าวบรรลุตามวัตถุประสงค์ และสร้างเสริมความร่วมมือของประชาชนอย่างแท้จริง

นี่คงเป็นผลงานชิ้นโบว์แดงชิ้นแรกที่ประสบความสำเร็จ ด้วยรอยยิ้ม และมิตรภาพ จากทุกฝ่าย ความชุ่มฉ่ำ ที่กำลังมาเยือนในช่วงแล้งนี้ จะเป็นเหมือนน้ำทิพย์ชโลมใจพี่น้องใน อ.กรงปินัง และเป็นตัวอย่างที่สามารถถอดสู่สายตาคนทั่วไปได้เห็นอันสงส์ของความร่วมมือร่วมใจกัน สร้างความชุ่มชื้นจนเกิดเป็นน้ำที่สำคัญ ๔ ประการ คือ ๑.น้ำพระทัย อันหมายถึงน้ำพระราชหฤทัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงห่วงใยต่อทุกข์ สุข ของพสกนิกร ๒.น้ำใส ในลำห้วย ที่จะเป็นน้ำที่ยังประโยชน์แก่ประชาชนในทุกๆด้าน ๓.น้ำใจ เกิดจากความร่วมมือ ร่วมใจในการก่อสร้างฝายของพี่น้องประชาชน ๔.น้ำคำ หมายถึงคำสรรเสริญเยินยอ และมิตรไมตรีที่ดีต่อกันของพี่น้องประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ความแห้งแล้งหายไป กลายเป็นความชื่นฉ่ำของสายน้ำมาเยือนในหน้าแล้งนี้ ด้วยน้ำมือของพวกเรา แล้วอีกเมื่อไรล่ะ? ความสงบ ร่มเย็น และสันติสุขจะมาถึง คงไม่นานนะ ถ้าทุกคนช่วยกัน !!!

